

► **Rwandese zitvolleybalsters verloren, maar dat maakt Chris Korsten niks uit**

‘Al snel kreeg ik het imago van hun grootste fan’

BD-medewerker Chris Korsten volgt voor het Liliane Fonds al sinds 2016 de verrichtingen van het dameszitvolleybalteam van Rwanda op de Paralympics. Door de jaren heen heeft hij met een aantal van de speelsters een speciale band opgebouwd. Maanden keek hij uit naar een weerzien in Parijs. Een persoonlijk verhaal over een bijzondere vriendschap.

Chris Korsten

Den Bosch

‘**L**et’s go Rwanda, let’s go! Kort voor de ouverture tegen Brazilië klinkt in de sfeervolle North Paris Arena al het aanmoedigingslied dat me zeer bekend voorkomt. Onder mij zijn de speelsters bezig met de warming-up. Het leeuwendeel van het goedlachse gezelschap ken ik al sinds ‘Rio’ 2016, toen het team debuteerde op de Paralympics. De ene volleybalster wat beter dan de ander.

Vanaf de perstribune zwaai ik naar ze, maar ze zien me niet. Schreeuwen heeft ook geen zin in deze kolkende ambiance, gevoed door een dj die beukende songs de arena in pompt. En spontaan op ze af rennen is al helemaal uit den boze: het Internationaal Paralympisch Comité (IPC) heeft strenge protocollen opgesteld, het woord flexibiliteit komt niet voor in het vocabulaire van het IPC.

De zitvolleybalsters dragen allemaal een shirt met hun voornaam, iets wat binnen de sportwereld nog altijd vrij ongebruikelijk is. Maar ja: wat doe je anders met achternamen die soms uit meer dan vijftien letters bestaan?

Een van de teamleden is Alice Mubabyimana (27). Ik voel me vereerd dat ik Alice, met wie ik geregeld contact heb via social media, voor de vierde keer ga ontmoeten. Tot nu toe telkens in een andere setting.

Mislukte amputatie van het rechterbeen

Wat me meteen opviel tijdens onze eerste ontmoeting, was haar mentale weerbaarheid in combinatie met het vermogen gebeurtenissen in het leven op waarde te schatten. Dat

dwong groot respect af. Evenals verschillende andere teamgenoten heeft ze op jonge leeftijd te maken gehad met een amputatie. „Toen ik 4 was kreeg ik een abces aan mijn rechterbeen. Ik moest worden geopereerd. Helaas mislukte de ingreep volkomen, het gevolg was dat ik mijn been kwijtraakte.”

In Europa of Amerika zou dat in Alice’ geval niet zijn gebeurd. „Tja, de wereld is ook medisch gezien ongelijk verdeeld”, vertelde ze acht jaar terug met een blik waarin zowel berusting als strijdvaardigheid te zien was.

Het feit dat ik in Rio als enige verslaggever alle wedstrijden van Team Rwanda bezocht, heeft min of meer de basis gevormd voor een steeds sterker wordende onderlinge verstandhouding. Daar heb je hem weer, moeten de speelsters denk ik in het begin hebben gedacht. Maar dezelfde verslaggever kreeg vrij snel het imago van hun ‘grootste fan’.

De interviews in de *mixed zone*, formeel de enige ruimte waar media-vertegenwoordigers en sporters elkaar (even) kunnen ontmoeten, gingen beslist niet alleen over de sportieve prestaties. Eigenlijk veel meer over het dagelijkse leven, allerlei culturele aspecten, de toekomstdromen en de algehele situatie in Rwanda. Mede daardoor kreeg ik een steeds beter beeld van de persoonlijke achtergronden.

Na haar amputatie kon Alice terecht bij HVP Gatagara, een revalidatiecentrum met een onderwijsfaciliteit waarmee het Liliane Fonds al decennialang nauw samenwerkt. De organisatie richt zich primair op ondersteuning van kinderen en jongeren met een handicap in ontwikkelingslanden, maar financiert naast nood-

zakelijke medische hulpverlening (waaronder operaties en fysiotherapie) bijvoorbeeld ook orthopedische hulpmiddelen en schoolgelden.

Paralympics gemist wegens zwangerschap

Na verloop van tijd ontdekte Alice dat sport haar vrolijk stemde. Eerst kwam ze in aanraking met zitbal, in 2012 stapte ze over naar zitvolleybal. Niet lang daarna vond ze aansluiting bij het nationale team.

De laatste keer dat ik Alice ontmoette, was eind 2021. Ik bracht een bezoek aan haar woning in het door bananenplanten gedomineerde buitengebied van Huye, in het zuiden van Rwanda. De Paralympics van Tokio, die enkele maanden eerder hadden plaatsgevonden, waren vanwege een geplande zwangerschap aan haar voorbijgegaan. Ik zei dat ik haar gemist had in Tokio, waarna ze spontaan in huilen uitbarstte.

Haar aanstaande huwelijk met haar geliefde Herve was het hoofdonderwerp van gesprek. Ik had beloofd op zoek te gaan naar een huwelijkscadeau, maar door samenloop van omstandigheden kwam van mijn belofte niets terecht. De huwelijksvoltrekking vond een maand later plaats in de Catholic Parish van Rurango. Een kerk die eerder wereldwijd het nieuws haalde vanwege een ge-

Al snel kreeg ik het imago van hun grootste fan

slaagde verzoeningspoging tussen de slachtoffers en daders van de genocide in Rwanda die zich met name in 1994 afspeelde.

Terug naar de Parijse sportarena. Het duel met Brazilië gaat kansloos verloren. Maar met het getoonde enthousiasme en de enorme blijdschap na ieder punt is het Team Rwanda dat de show steelt. Meteen na afloop is het rennen geblazen richting *mixed*

zone. Zodra Alice en haar teamgenoten voor mijn neus verschijnen, wordt er natuurlijk eerst uitgebreid gehugd. De teleurstelling over de verliesbeurt is à la minute weggeëbd. Ditmaal vertelt Alice honderduit over haar zoon Shingiro, nu ruim 2 jaar oud. Ik moet snel naar Rwanda komen om het ventje te zien. Wanneer een official aangeeft dat de gesprekstijd erop zit, heeft Alice nog een mooie uitsmijter in petto. „Had

je nog gedacht aan het huwelijkscadeau?“, besluit ze plagerig.

Met het schaamrood op de kaken storm ik af op iemand die op deze *venue* werkzaam is. Nog net voordat Alice in de kleedkamer verdwijnt, keer ik terug met een envelop in mijn hand.

Rolmodellen die in Rwanda celebs zijn

Buiten spreekt chef de mission Emile Cadet Vuningabo zijn waardering uit voor het team. „Onze speelsters zijn stuk voor stuk rolmodellen voor iedereen die heeft te dealen met een handicap. Wist je dat ze in Rwanda inmiddels als *celebs* door het leven gaan? Ze zijn bekend van tv en de socials“, aldus Vuningabo.

„Het doel is om over vier jaar in LA een medaille te pakken. Dat zit er nu nog niet in.“

Daar heb je hem weer, moeten ze hebben gedacht

– Chris Korsten (op foto met Alice Musabyimana)

▲ Fragment uit de wedstrijd tegen Frankrijk, een duel om de zevende plaats dat Rwanda met 3-0 won.

FOTO CHRIS KORSTEN